ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 12.12.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

172

VYHLÁŠKA
Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva

z 24. novembra 1960

o inseminácii hospodárskych zvierat

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi podľa § 1 zákona č. 80/1948 Zb., ktorým sa minister poľnohospodárstva splnomocňuje na opatrenia v poľnohospodárskej výrobe a podľa § 19 zákona č. 187/1950 Zb. o zdokonalení živočíšnej výroby:

Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1
Účel inseminácie

(1) Inseminácia plemeníc hospodárskych zvierat umožňuje účelné využitie plemenníkov vysokej plemennej hodnoty, získanie čo najpočetnejšieho akostného potomstva, ako aj vedenie úspešného boja za ozdravenie chovov hospodárskych zvierat; tým prispieva k zveľaďovaniu chovu hospodárskych zvierat, najmä ku zvyšovaniu ich úžitkovosti.

(2) Hospodárskymi zvieratami sa podľa tejto vyhlášky rozumejú hovädzí dobytok, ošípané, kone, ovce, kozy a hydina.

§ 2
Vykonávanie inseminácie

(1) Insemin——áciu smú vykonávať, a to len pracovníkmi spôsobilými na jej výkon (§ 3) - ďalej len „inseminační technici“:

a) okresné plemenárske správy,

b) socialistické poľnohospodárske závody, ktorým sa na to udelilo povolenie; povolenie udeľuje okresná plemenárska správa so súhlasom okresného národného výboru.

(2) Okresné plemenárske správy všestranne napomáhajú při vykonávaní inseminácie socialistickým poľnohospodárskym závodom, ktorým sa udelilo povolenie podľa ods. 1, a spravidla im poskytujú spermu na vykonávanie inseminácie. Pravidelne kontrolujú jej vykonávanie a starajú sa o včasné odstránenie zistených závad.

(3) Insemin——áciu kobýl môžu vykonávať tiež štátne ústavy pre chov koní vlastnými inseminačnými technikmi.

(4) Inseminácia možno vykonávať len spermou získanou od plemenníkov, pre ktorých sa udelilo povolenie na inseminácia príslušnou výberovou komisiou a podľa schválených pripárovacích plánov.

§ 3
Spôsobilosť na výkon inseminácie

(1) Inseminačnými technikmi smú byť pracovníci starší ako 18 rokov, ktorí majú oprávnenie na výkon inseminácie vydané Štátnou plemenárskou správou alebo krajskou plemenárskou správou. Oprávnenie sa môže vydať len pracovníkom, ktorí preukážu, že vykonali teoretický a praktický výcvik v inseminácii hospodárskych zvierat a úspešne zložili predpísanú skúšku; teoretický výcvik nahradzuje úspešné dokončenie štúdia na vysokej škole poľnohospodárskej, odboru zootechnického, ak je v ňom vyučovacím predmetom pôrodníctvo a inseminácia.

(2) Oprávnenie na výkon inseminácie môže sa vydať tiež pracovníkom okresnej plemenárskej správy, ktorí boli v deň účinnosti tejto vyhlášky aspoň 5 rokov úspešne činní na úseku vykonávania inseminácie, aj keď nespĺňajú podmienku určenú v odseku 1 vete druhej.

(3) V súvislosti s výkonom inseminácie môžu inseminační technici vykonávať jednoduché ošetrenia pohlavných orgánov plemeníc, a to podľa pokynov veterinárneho lekára.

(4) Inseminační technici nesmú vykonávať inseminácia, ak trpia niektorou prenosnou chorobou, najmä nákazlivou formou tuberkulózy alebo brucelózou. Sú povinní podrobovať sa pravidelným lekárskym prehliadkam. Pri práci sú povinní používať predpísané ochranné pomôcky, ktorými ich vybaví organizácia vykonávajúca inseminácia.

(5) Oprávnenie na výkon inseminácie prináleží aj veterinárnym lekárom.

§ 4
Vykonávanie inseminácie plemeníc chovateľov súkromného sektora socialistickými poľnohospodárskymi závodmi

Okresný národný výbor po prejednaní s okresnou plemenárskou správou môže určiť, ktoré jednotné roľnícke družstvá alebo štátne majetky a od ktorej doby môžu (okrem inseminácie vlastných plemeníc) vykonávať svojimi inseminačnými technikmi tiež inseminácia plemeníc členov jednotných roľníckych družstiev a jednotlivo hospodáriacich roľníkov.

Druhý oddiel
Inseminácia plemeníc hovädzieho dobytka

§ 5
Zaradenie plemeníc do inseminácie

(1) Plán zaraďovania plemeníc do inseminácie zostavuje okresná plemenárska správa; schvaľuje ho okresný národný výbor. V obci, v ktorej sa podľa tohoto plánu má zaviesť inseminácia, urobí okresná plemenárska správa dvojmo súpis všetkých plemeníc; jedno vyhotovenie súpisu zašle okresnému veterinárnemu zariadeniu. Na podklade tohoto súpisu vykoná veterinárny lekár zdravotný prieskum plemeníc, najmä so zreteľom na ochorenie ich pohlavných orgánov. Výsledok zdravotného prieskumu oznámi veterinárny lekár ihneď okresnej plemenárskej správe súčasne s vyjadrením, či v obci sú veterinárne zdravotné podmienky pre zavedenie inseminácie. Podľa vyjadrenia veterinárneho lekára navrhne okresná plemenárska správa okresnému národnému výboru zaviesť v obci inseminácia. Okresný národný výbor rozhodne o návrhu po prejednaní s miestnym národným výborom. Ak sa rozhodlo, že sa inseminácia v obci zavedie, zaradí okresná plemenárska správa všetky plemenice hovädzieho dobytka do inseminácie; s vykonávaním

inseminácie možno započať spravidla začiatkom najbližšieho štvrťroku po rozhodnutí o zavedení inseminácie.

(2) V obci, v ktorej bola zavedená inseminácia, nesmie sa vykonávať prirodzená plemenitba hovädzieho dobytka. Výnimky v odôvodnených prípadoch môže povoliť okresný národný výbor po prejednaní s okresnou plemenárskou správou.

(3) Spôsob hlásenia ruje plemeníc hovädzieho dobytka určí miestny národný výbor po prejednaní s okresnou plemenárskou správou a chovateľmi v obci.

§ 6
Podmienky vykonávania inseminácie

(1) Plemenice hovädzieho dobytka možno inseminovať len spermou býkov určených pripárovacím plánom.

(2) Zmes spermy dvoch alebo viac plemenných býkov možno použiť na insemin——áciu len so súhlasom okresného národného výboru, veterinárneho lekára, ako aj príslušného poľnohospodárskeho závodu, a to za podmienok určených v smerniciach (§ 13).

(3) Jalovice je dovolené inseminovať spravidla vo veku 18 až 22 mesiacov, ak dosahujú v dobe inseminácie najmenej tieto váhy:

a) pri hovädzom dobytku červenostrakatom, slovenskom strakatom a plemenách príbuzných
ťažšieho typu 370 kg
ľahšieho typu 350 kg

b) pri hovädzom dobytku pinzgavskom 340 kg.

(4) Nie je prípustné inseminovať plemenice s príznakmi ochorenia pohlavných ústrojov alebo s príznakmi porúch celkového zdravotného stavu. Výnimky môže povoliť veterinárny lekár.

(5) Ak má inseminačný technik pochybnosti o zdravotnom stave plemenice, nevykoná insemin——áciu a urobí o tom záznam do karty plemenice; zároveň vyzve chovateľa, aby dal zviera vyšetriť veterinárnym lekárom. Veterinárny lekár zapíše nález o vyšetrení plemenice, údaje o opatreniach vyplývajúce z nálezu ako aj čas, kedy možno plemenicu inseminovať, do karty plemenice.

(6) Plemenice z chovu s vyskytujúcou sa brucelózou, ktoré zmetali alebo u ktorých došlo k vypudeniu mŕtveho plodu, prípadne zadržaniu lôžka, môžu sa inseminovať len so súhlasom veterinárneho lekára a podľa jeho pokynu, prípadne len veterinárnym lekárom.

§ 7
Povinnosti chovateľa

(1) Chovateľ je povinný:

a) sledovať príznaky ruje plemeníc;

b) hlásiť ihneď ruju spôsobom určeným miestnym národným výborom (§ 5 ods. 3);

c) postarať sa, aby inseminačný technik bol pri výkone inseminácie chránený pred nepohodou, a poskytnúť mu dostatočné množstvo teplej vody, mydlo a dezinfekčné prostriedky a možnosť osušenia;

d) umožniť inseminačnému technikovi bezpečné a nezávadné vykonanie inseminácie a vyšetrenia teľnosti a pomáhať mu pri týchto úkonoch;

e) podávať inseminačnému technikovi informácie potrebné na plnenie jeho úloh;

f) predložiť na požiadanie inseminačnému technikovi, veterinárnemu lekárovi, pracovníkom organizácií plemenárskej služby a pracovníkom národných výborov kartu plemenice;

g) odovzdať pri scudzení plemenice kartu plemenice a ak má chovateľ vlastnú evidenciu o inseminácii - odpis údajov vedených o plemenici v tejto evidencii a vyrozumieť o tom okresnú plemenársku správu;

h) zapisovať údaje o otelení do karty plemenice, prípadne do vlastnej evidencie o inseminácii.

(2) Ustanovenia odseku 1 písm. c) až e) platia obdobne, ak vykonáva inseminációu alebo vyšetrenie brezivosti veterinárny lekár.

§ 8
Evidencia

(1) Inseminační technici vedú základnú evidenciu o inseminácii v zázname o práci v inseminačnom obvode; do tohoto záznamu zapisujú denne najmä údaje o vykonávaní inseminácie, vyšetrovanie brezivosti a iných inseminačných úkonoch, ako aj o otelení plemeníc. Údaje zo záznamu o práci v inseminačnom obvode sa zapisujú do denníka inseminácie, ktorý vedie inseminačné stredisko okresnej plemenárskej správy.

(2) Pre každú plemenicu hovädzieho dobytka zaradenú do inseminácie vydá okresná plemenárska správa chovateľovi kartu plemenice; toto ustanovene neplatí, ak má chovateľ vlastnú evidenciu o inseminácii plemeníc hovädzieho dobytka. Do karty plemenice zapisujú inseminační technici najmä údaje o vykonanej inseminácii a vyšetrení brezivosti.

(3) Údaje o brezivých plemeniciach sa zapisujú do zoznamu plemeníc oplodnených po inseminácii, ktorý zostavuje inseminačné stredisko okresnej plemenárskej správy. Zmeny v stave kráv a jalovíc, ako aj údaje o narodení teliat sú povinní v tomto zozname po jeho predložení inseminačným technikom raz mesačne zapísať a zároveň potvrdiť:

a) u socialistických poľnohospodárskych závodov - pracovník tohto závodu,

b) u ostatných chovateľov - miestny národný výbor.

§ 9
Sledovanie výsledkov inseminácie

(1) Inseminační technici sú povinní zisťovať teľnosť plemeníc hovädzieho dobytka najneskôr do 90 dní od poslednej inseminácie a robiť príslušné záznamy.

(2) Okresné plemenárske správy sledujú a vyhodnocujú v spolupráci s okresnými veterinárnymi zariadeniami výsledky inseminácie.

(3) Veterinárni lekári sú povinní zisťovať v spolupráci s inseminačnými technikmi a zootechnikmi výsledky inseminácie v jednotlivých chovoch pri pravidelných (mesačných) preventívnych veterinárnych prehliadkach, vyšetrovať plemenice najmä pokiaľ sa nestávajú teľnými, robiť potrebné opatrenia a viesť o výsledkoch prehliadok presné záznamy.

Tretí oddiel
Inseminácia ostatných hospodárskych zvierat

§ 10
Podmienky

Inseminácia ostatných hospodárskych zvierat je možné zavádzať v obciach alebo v častiach obcí (chovoch), kde je to odôvodnené potrebou plemenárskej a chovateľskej práce a kde sú splnené ostatné (miestne) podmienky pre vykonávanie inseminácie.

§ 11
Zaradenie plemeníc do inseminácie

(1) O zaradení plemeníc ostatných hospodárskych zvierat do inseminácie rozhoduje okresný národný výbor na návrh okresnej plemenárskej správy, a ak ide o inseminácia kobýl, na návrh štátneho ústavu pre chov koní; pred rozhodnutím prejedná zaradenie plemeníc do inseminácie s miestnym národným výborom.

(2) O inseminácii ostatných hospodárskych zvierat platia primerane ustanovenia § 5 ods. 1, § 6 ods. 4 a 5, § 7 ods. 1 písm. c) až e) a ods. 2 a § 9 ods. 2 a 3.

Štvrtý oddiel
Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 12
Výnimky

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi povoliť výnimky z ustanovení tejto vyhlášky.

§ 13
Smernice

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vydá v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi bližšie smernice o technickom postupe pri vykonávaní inseminácie; tieto smernice určia tiež podrobnosti potrebné na vykonanie ostatných ustanovení tejto vyhlášky.

§ 14
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 120/1956 Ú. l. (Ú. v.) o technickom osemeňovaní plemenníc hovädzieho dobytka, oviec a kobýl.

§ 15
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1960.

Minister:

Štrougal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.